



Mia Reuterborg

046-3594747

mia.reuterborg@lund.se

Utbildningsnämnden

Yttrande över "Motion - Prioritera elevhälsan i grundskolan och gymnasium", KS 2019/0231

Sammanfattning

Kommunkontoret har skickat Vänsterpartiets motion *Prioritera elevhälsan i grundskola och gymnasium* på remiss till Utbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara kommunkontoret tillhanda senast den 12 augusti 2019.

Beslutsunderlag

Utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse den 10 juni 2019 dnr UN2019/0271 (denna skrivelse).

Motion från Vänsterpartiet i Lunds kommun *Prioritera elevhälsan i grundskola och gymnasium* den 11 mars 2019, dnr KS2019/0231

Barnets bästa

Ärendet gäller ett yttrande över en motion om att utöka resurserna för elevhälsan i grundskola och gymnasium, vilket gynnar barn och unga.

Ärendet

Motionen

Kommunkontoret har skickat Vänsterpartiets motion *Prioritera elevhälsan i grundskola och gymnasium* på remiss till Utbildningsnämnden för yttrande. Yttrandet ska vara kommunkontoret tillhanda senast den 12 augusti 2019.

I motionen beskriver Jesper Sahlén (V), Sven-Bertil Persson (V) och Pontus Kjellström (V) elevhälsans uppdrag och betydelse för bl.a. elevernas hälsa, utveckling och lärande. Vidare konstateras att Lunds kommun i dagsläget har långt fler elever per yrkeskategori (skolkurator, skolpsykolog, skolsköterska och skolläkare) än vad fackförbunden rekommenderar. Fackförbundens rekommenderade bemanning redovisas, och motionsskrivarna föreslår att "Lunds kommun ska börja anställa mer personal inom elevhälsan för att till år 2022 uppnå de rekommendationer kring antalet elever per

2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

yrkeskategori som beskrivs i motionen." (s. 1). I motionen redovisas följande rekommendationer från fackförbunden:

- 300 elever per skolkurator
- 500 elever per skolpsykolog
- 400 elever per skolsköterska
- 4 000 elever per skolläkare

Fackförbundens rekommendationer för bemanning

De i motionen redovisade nyckeltalen är rekommenderade av Svensk skolläkarförening, Riksföreningen för skolsköterskor, Sveriges psykologförbund samt Akademikerförbundet SSR som organiserar bl a socionomer/skolkuratorer.

I en nyligen publicerad skrivelse från Riksföreningen för skolsköterskor framförs att "siffran 400 elever/heltid ej längre är aktuell och ej heller ska hänvisas till" (skrivelsen "Styrelsens klargörande kring antal elever/heltid skolsköterska" från den 14 april 2019, s. 1). Skälet till detta är att föreningen inte (längre) driver fackliga frågor och det hänvisas till att Vårdförbundet håller på att ta fram ett nyckeltal för bemanningen (s. 12).

Elevhälsans bemanning

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses (2 kap. 25 § skollagen).

Det finns tillgång till samtliga elevhälsans yrkeskategorier på skolorna inom Utbildningsförvaltningen i Lund. Vad gäller kravet på "personal med specialpedagogisk kompetens" har skolorna specialpedagoger. Den nuvarande bemanningen inom Utbildningsförvaltningen redovisas i tabell 1 och 2 nedan.

I Lunds kommunala gymnasieskolors elevhälsoteam ingår även studie- och yrkesvägledare, eftersom de har en viktig roll i skolans elevhälsoarbete, exempelvis vad gäller anpassning av studierna för elever som har svårt att nå målen.

2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

Tabell 1: Antal elever samt antal årsarbetare per yrkeskategori, per skola inom Utbildningsförvaltningen. Mars 2019.

	Polhem	Hedda	Spyken	Katedral	Vipan	GY totalt	ISLK
Antal elever mars 2019							
	2 553	153	1 164	1 468	1 245	6 583	414
Antal årsarbetare mars 2019							
Specialped.	8,00	1,00	3,00	2,00	7,00	21,00	1,00
Skolkurator	5,60	0,40	1,70	1,80	6,00	15,50	0,75
Skolpsykolog	0,80	0,03	0,04	0,02	0,60	1,49	0,10
Skolsköterska	5,20	0,75	1,80	2,00	3,50	13,25	1,00
Skolläkare	0,20	0,03	0,05	0,05	0,10	0,43	0,05
Totalt	19,8	2,2	6,6	5,9	17,2	51,6	2,9

Tabell 2: Antal elever per årsarbetare, per yrkeskategori och per skola inom Utbildningsförvaltningen. Mars 2019.*

	Polhem	Hedda	Spyken	Katedral	Vipan	GY totalt	ISLK
Specialped.	319	153	388	734	178	313	414
Skolkurator	456	383	685	816	208	425	552
Skolpsykolog	3 191	5 100*	29 100*	97 867*	2 075	4 433	4 140
Skolsköterska	491	204	647	734	356	497	414
Skolläkare	12 765	6 120	23 280	29 360	12 450	15 89	8 280

* Katedralskolan, Spyken och Hedda köper in psykolog per timme vid behov. Tabellen visar köpta timmar mars 2019 omräknat till helårsarbetare.

En jämförelse med de i motionen redovisade fackliga nyckeltalen för bemanningen visar att med några undantag är antal elever per årsarbetare högre inom Utbildningsförvaltningen än fackförbundens rekommendationer.

Elevhälsouppdraget integrerat med lärandeuppdraget

Elevhälsans uppdrag är att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål (2 kap. 25 § skollagen). Elevhälsouppdraget är således integrerat med lärandeuppdraget (Partanen, Petri (2012) *Att utveckla elevhälsa*, s. 47). Det är därför inte endast elevhälsans professioner som ansvarar för och driver elevhälsoarbetet. Elevhälsoteamet, den pedagogiska personalen och övrig personal på skolan har olika uppdrag och arbetsuppgifter, men samtidigt ett gemensamt ansvar för att eleverna utvecklas mot utbildningens mål. Exempelvis ska läraren stimulera, handleda och stödja eleven och ge extra anpassningar eller särskilt stöd till elever i svårigheter (Läroplan för gymnasieskolan, s. 10). Elevhälsopersonalen verkar i en kontext, som ger förutsättningar för elevhälsopersonal att lyckas med sina respektive uppdrag. En bedömning av vilka resurser som

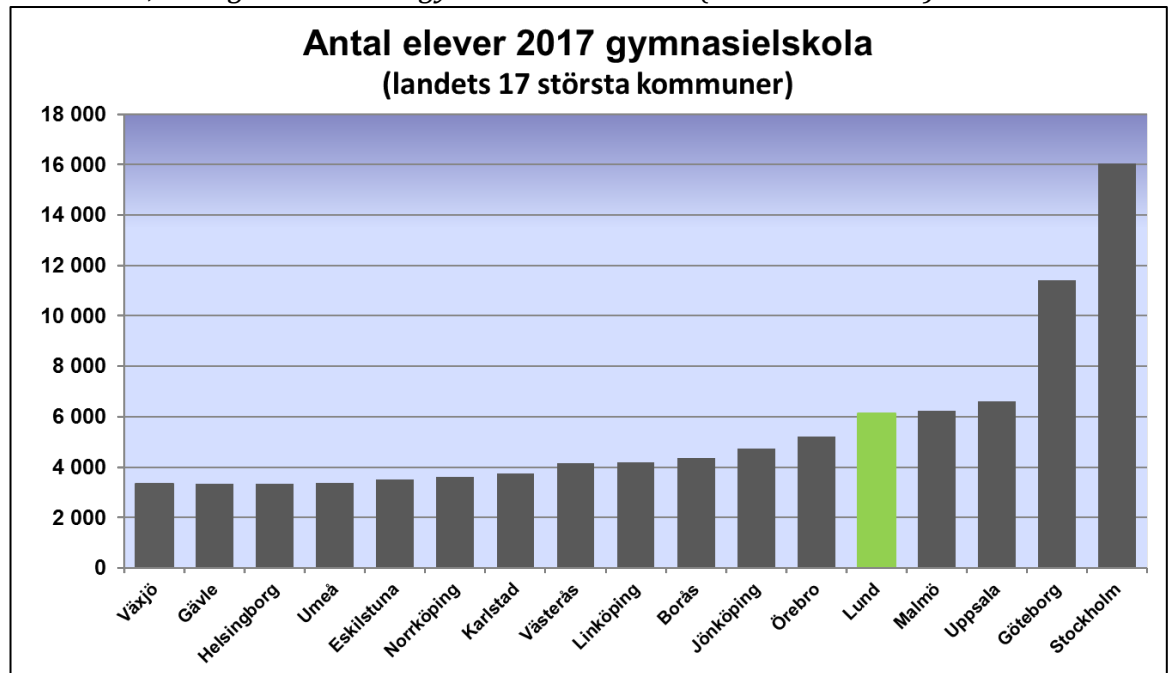
2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

behövs för elevhälsouppdraget behöver därför utvidgas till en bedömning av resurserna för skolans uppdrag som helhet. Vidare är det rektorn som beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 10 § skollagen). Även detta innebär att fokus behöver vara på resurserna i sin helhet. Lunds kommun är Sveriges femte största gymnasiekommun räknat i antal elever (diagram 1). Statistik från SCB visar att resurstilldelningen för gymnasieskola i Lund ligger under genomsnittet för Sveriges 17 största gymnasiekommuner, totalt samt för undervisning respektive elevhälsa (diagram 2-4).

Diagram 1: Antal elever 2017 gymnasieskola per kommunal huvudman, Sveriges 17 största gymnasiekommuner (källa Skolverket)



2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

Diagram 2: Kostnad per elev 2017, per kommunal huvudman, Sveriges 17 största gymnasiekommuner (källa SCB)

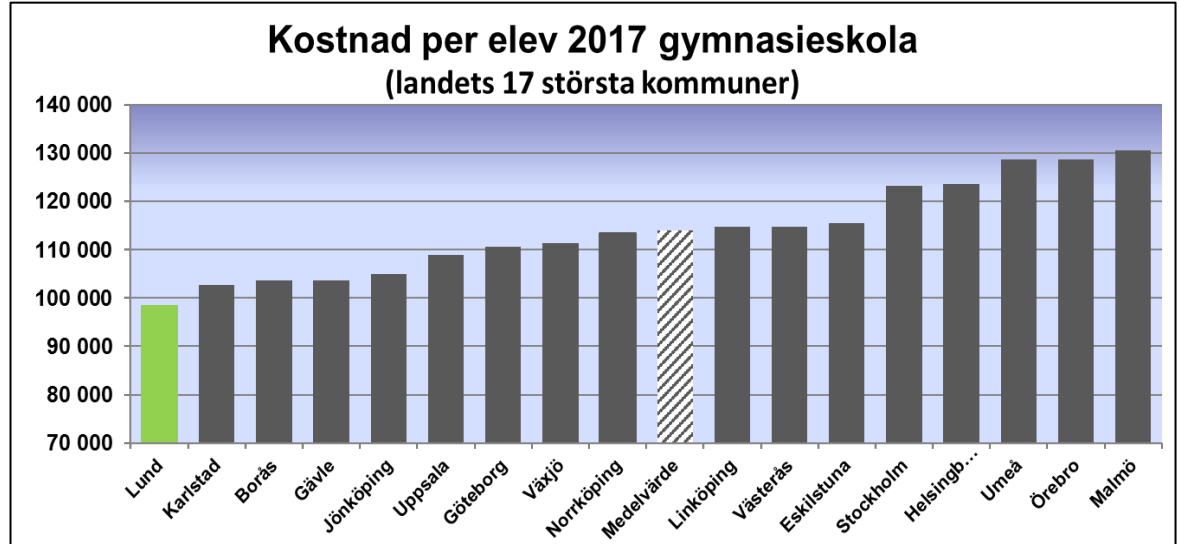
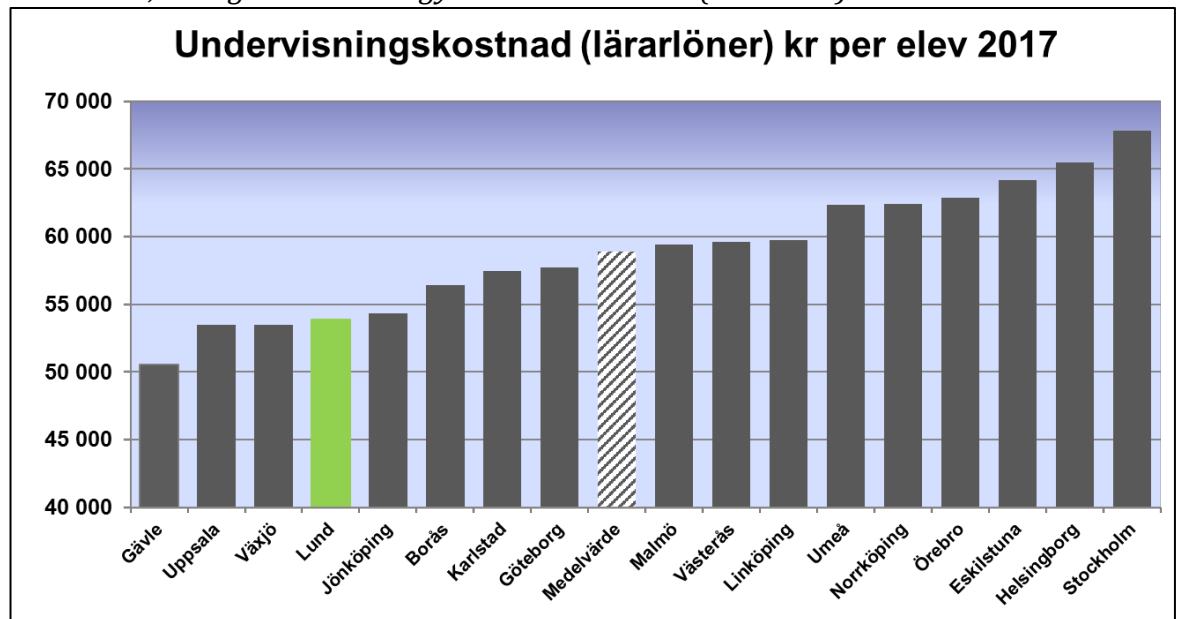


Diagram 3: Undervisningskostnad per elev 2017, per kommunal huvudman, Sveriges 17 största gymnasiekommuner (källa SCB)

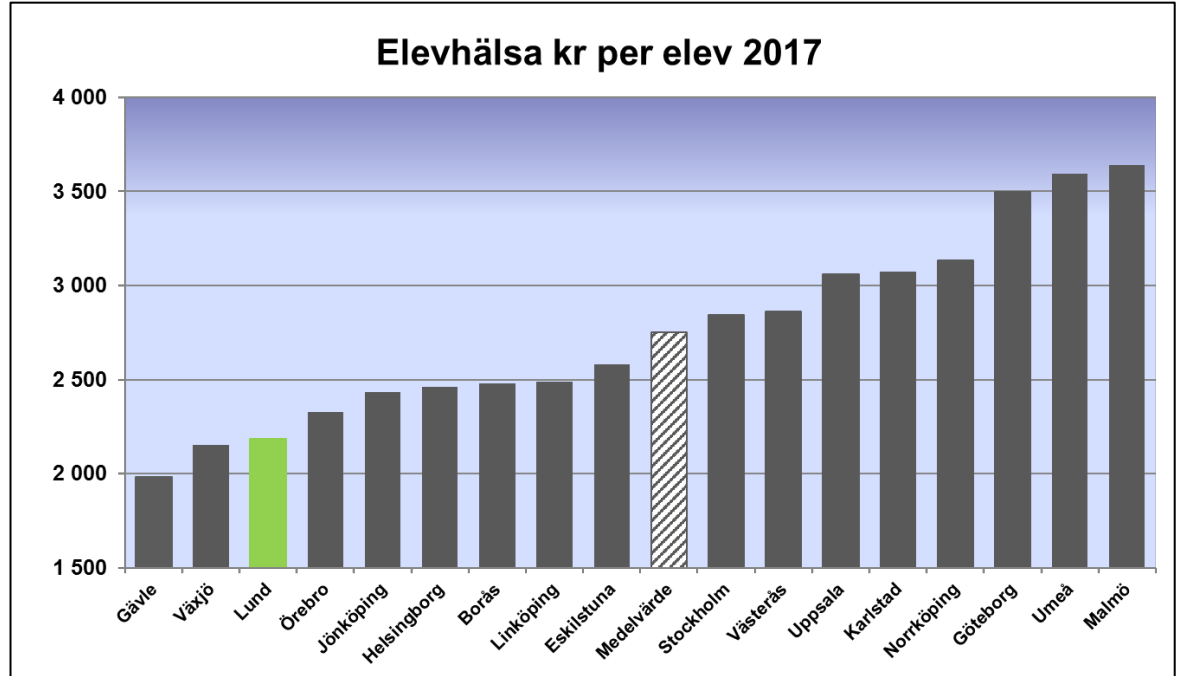


2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

Diagram 4: Kostnad för elevhälsa per elev 2017, per kommunal huvudman, Sveriges 17 största gymnasiekommuner (källa SCB)



Stefan Norrestam
Utbildningsdirektör

Mia Reuterborg
Utvecklingsledare

Ordförandes förslag till beslut

Från Utbildningsnämndens sida är det prioriterat att förvaltningens verksamheter över tid kan erbjuda en kostnadseffektiv och välfungerande välfärd. I förhållande till jämförbara kommuner ligger kostnaderna för gymnasieskolan på en låg nivå. Detta märks både vad gäller undervisningskostnaden och elevhälsan.

Utbildningsnämndens bedömning är att en viss ekonomisk förstärkning av kostnaderna för gymnasieskolan är behövd under de kommande åren för att kunna bibehålla den nuvarande kvaliteten.

Vad gäller motionens förslag om att år 2022 uppnå de rekommendationer kring antal elever per yrkeskategori som beskrivs i motionen menar dock Utbildningsnämnden att ett sådant

2019-06-10

Diarienummer

UN 2019/0271

beslut skulle kunna komma att motverka rektorernas möjligheter att leda enheternas inre organisation. Snarare än en riktad satsning i syfte att nå en viss nivå av bemanning inom elevhälsans olika kategorier är en generell förstärkning av kostnaderna för gymnasieskolan för kommande år att föredra. Det skulle också på ett bättre sätt möjliggöra för rektorerna att kunna prioritera och fördela resurserna efter elevernas olika förutsättningar och behov.

Utbildningsnämnden föreslår besluta

att överlämna yttrandet till kommunstyrelsen

Beslut expedieras till:
Kommunkontoret.
Akten.